

Seks skridt til at støtte børn ved læring i hjemmet

Det er vigtigt først og fremmest at gøre sig klart, at skoleundervisning er lærerens opgave i skolen. At støtte barnet i lektieundervisning er en aktivitet uden for skolen, som på mange måder kan skabe samhørighed og sammenhængskraft mellem de forskellige kontekster, barnet indgår i. Det giver et indblik i barnets skoleliv, hvordan det håndterer udfordringer, succeser og til tider modgang og denne viden kan bringe samarbejdet mellem skole og hjem tættere. Ved lektielæsning oplever barnet at blive mødt af en voksen, der giver sig tid og udviser interesse for barnet og dets levede liv. Dette har i sig selv også en positiv effekt på barnets selvværd og motivation for arbejdet med lektierne.

Samtidig er lektiehjælp et vigtigt bidrag til at øge mulighederne mod et bedre uddannelsesniveau på sigt.

De seks skridt til at støtte børn ved læring i hjemmet er et afsæt, som kan benyttes af alle der har børn tæt på livet, herunder forældre, plejeforældre, bedsteforældre og voksne som har særlige relationer til særlige børn.

De seks skridt:

1. Rekruttering

Det første skridt handler om at rekruttere barnets interesse. At skabe interesse og opmærksomhed for lektieopgaven, at gøre det spændende at løse lektieopgaven sammen. Udvis positiv interesse for opgaven og vær tydelig om, at det er en fælles opgave eller udfordring. En vigtig pointe i forbindelse med at skabe interesse og nysgerrighed for lektierne vil være, at forbinde temaer i lektieopgaven med noget der aktuelt foregår i barnets liv. Det kan også være en god ide at aftale, at I gør noget der er meningsfuldt for barnet, noget helt andet sammen, når I er færdige med lektieopgave

2. Reducering

Her handler det om at reducere kompleksiteten og gøre lektiesituationen overskuelig for barnet. Det kan du gøre ved at sørge for, at alle materialer, bøger og penalhus ligger klar inden i går i gang. Samtidig skal rummet gøres klar, så der er færrest mulige forstyrrelser, så barnet kan koncentrere sig om lektielæsningen. Læg mobiltelefoner væk, sluk fjernsyn, radio mm. Overvej hvornår på dagen barnet har mest overskud, er det f.eks. træt om aftenen, hvilket kan gøre lektiesituationen mere udfordrende. Inddrag gerne barnet i at drøfte, hvad der forstyrrer både dig og barnet og hvad I sammen kan gøre for at skabe de bedst mulige betingelser for at kunne koncentrere jer. For at gøre lektieopgaven overskuelig må opgavens spændvidde indsnævres og forenkles. Det indebærer, at den voksne inden lektielæsningen må sætte sig ind i, hvad opgaven består i for at kunne reducere lektieopgaven meningsfuldt, så barnet ikke bliver overvældet af for mange informationer og instruktioner.

3. Retningsfastholdelse

For at skabe fremdrift og flow i lektieopgaven må den voksne støtte målrettethed og progression i opgaveløsningen, så barnet ikke bliver hængende i allerede beherskede kompetencer, der så bare bliver til meningsløs reproduktion, men i stedet understøtte tilegnelsen af nye indsigter og kompetencer. Udfordre barnet med spørgsmål der relaterer sig til lektietemaet, så barnet får lyst til at lære nyt. Det kan gøres ved at opdele opgaveløsningen i tre trin: 1] begyndelsen, 2] fordybelsen og 3] afrundingen. Med de tre trin i processen bliver feedback og feedforward en vigtig opgave for den voksne og en uvurderlig støtte for barnet. Det er på den måde, at I sammen får skabt fokus.

Vær også opmærksom på at for lette opgaver giver kedsomhed og for svære opgaver kan give nederlag.

4. Markering

Ved at anerkende barnets oplevelse i lektiesituationen og samtidig sætte fokus på de dele af lektierne, der plejer at volde vanskeligheder, kan negative forventninger hos barnet vendes til konstruktive oplevelser af, alligevel at kunne noget, selv om det forventes at blive en svær lektieopgave at løse. Dette kan gøres ved at markere kritiske træk og synliggøre vanskelige trin i lektieopgaven for barnet. Dette er en måde at gå foran på, for på den måde at tydeliggøre opgavens karakter. Med denne tilgang kan modstand til opgaven eller det enkelte fag modificeres og en negativ forforståelse hos barnet som "dette kan jeg alligevel ikke finde ud af" modvirkes.

5. Frustrationskontrol

Det er vigtigt som voksen og som støtte i lektielæsningen at yde barnet støtte til at udholde og håndtere frustration i lektielæsningssituationen. Frustrationer er et grundvilkår, når det drejer sig om lektier. Og her er det vigtigt at bruge kendskabet til barnets reaktioner, men lige så vigtigt er det at kende egen og egne reaktioner og her handle proaktivt eller foregribende i forhold til de følelser, der kan rettes mod den voksne,

barnet selv eller for den sags skyld selve opgaven der skal løses. Da dette ikke er produktivt, men et grundvilkår, er frustrationskontrol et særligt fokuspunkt i forhold til, hvor eller hvad frustrationen rettes i mod. Anerkend barnets følelser og lad det forstå, at det er ok og helt naturligt at blive vred, men at I derfra sammen forsøger at finde en løsning.

6. Demonstration

En særlig opgave at være klar på at løse under alle faser i lektielæsningssituationen er at være den voksne, at være rollemodellen, at være den der tager ansvar og så at sige vise vejen. En helt central måde at gøre dette på er ved at udøve en slags mesterlære og vise eller demonstrere, hvad der kan gøres hvordan, for at få lavet lektierne så godt og så nemt som muligt. At være den gode rollemodel er en vigtig opgave, når man som voksen faktisk er den der 'bestemmer luften i bageriet', forstået på den måde, at den voksne i høj grad er med til at fastholde den gode stemning og motivation og giver barnet en forventning til, at lektielæsningen i morgen, i overmorgen og så fremdeles også bliver gode oplevelser.

Teksten er skrevet med Inspiration fra Christian Quvangs Talk "Når barnet har mistet modet på læring" samt følgende artikel: Inge Bjørnshave & Jørgen Christiansen. [2001] Scaffolding Stilladsering – en metafor for læringsteorien. Dansk Pædagogisk Tidsskrift. Nr.1. Side 72 – 81.